VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8109. szám | Vasárnap, 1971. április 18. | 4 oldal, 30 bani

A BŐSÉGES TERMÉS ALAPJA A GYORS ÉS SZAKSZERŰ MUNKA

Áprilisi időjárás. Hol süllyed, hol emelkedik a hőmérő higanyszála. Igy volt ez az elmult héten is. Mig szerdán és csütörtökön éjszaka talajmenti fagyok voltak, nappal pedig erős és hideg szél pásztázta a határt, borzolta a selymes buzavetéseket, addig péntek és szombat kellemes meleg „igazi tavaszias" napok voltak. Nyilvánvaló, hogy az ilyen szeszélyes időjárás próbára teszi a földmüvelő embereket.

— Hirtelen hült le a levegő, csökkent a talaj hőmérséklete is. Talajmenti fagyok is voltak. Ezért hát le kellett állitanunk a kukorica vetését. A gépesitők két napig csupán a magágyat készitették. Ma viszont (pénteken) már vetünk. Az 1000 hektár kukoricából szombat estig több mint 100 hektár területen kerül földbe a mag, — mondotta Lóczi János, a nagylaki Mureşul termelőszövetkezet elnöke.

A Mureşul gazdaságban jelenleg a legtöbb gépkezelő a talaj porhanyitását végzi. A tervszerüsitett 2016 hektárból 1100 hektárt készitettek elő vetésre. A 46 hektár konyhakerti és a 270 hektár első sürgősségi szakaszba tartozó növények elvetése után, kihasználva a munkára alkalmas időt, 100 hektáron földbe jutatták a kendermagot is. Hasonlóan jó ütemben és minőségileg kifogástalanul dolgoznak a szomszédos Victoria termelőszövetkezetben is. A nagylaki határban naponta csaknem ezer termelőszövetkezeti tag tevékenykedik a kertészetben, ahol a palánták kiültetésére készülnek. A szolárokban már szirmot bontottak a paradicsom palánták. Ez a bőséges termés hirnöke, ugyanakkor világosan tükrözi a nagylakiak hozzáértését, szorgalmát.

Nagy kiterjedésü, többezer hektár földterületen gazdálkodnak a **Pécskai Állami Mezőgazdasági Vállalat** szakemberei, gépesitői, dolgozói. Csupán ezen a tavaszon 6544 hektár magágyat kell előkésziteni és bevetni. Ezekben a napokban hiába is keresi az ember Ţîrlea Ioan mérnököt, a vállalat igazgatóját, Toacsen Dumitru és Bornemisa Cornel főmérnököt, Bic Teodort, a pártbizottság titkárát, vagy a farmvezetőket. Valamennyien a határban vannak, azon fáradoznak, hogy mielőbb földbe kerüljön a tavaszi növények magva. Bic Teodor elvtárssal éppen a határbaindulás előtt találkoztunk.

Együtt mentünk és ut kozben eddigi eredményeikről tájékoztatott bennünket.

— Az első sürgősségi szakaszba tartozó 968 hektár különböző növényeket idejében elvetettük. Jelenleg a magágykészitéssel párhuzamosan gépesitőink a 3 kukoricatermesztő farmon Mariş Pavel, Barbonţa Ioan és Borlea Ioan mérnökök irányitásával vetik a kukoricát. Több mint 150 hektáron földbe jutott e növény magja is. Ezenkivül mintegy 50 traktor késziti a talajt az 1450 hektár szójának — magyarázta Bic elvtárs.

Képtelenség egy nap leforgása alatt bejárni a Pécskai Állami Mezőgazdasági Vállalat szántóterületét. De amerre jártunk, mindenütt szorgalmasan dolgozó emberekkel találkoztunk. A zöldségtermesztő farmokon a kertészek az öntöző berendezéseket készitik elő. Hasan Leon, a 14-es farm vezetője, az elvetett magvak kelését ellenőrizte. A hagyma, a borsó, a gyökérzöldségek, a fokhagyma és a burgonyagumók csirái már kifelé törnek a földből. Készül a magágy, planirozzák a talajt a 240 hektár paprikának, a 196 hektár káposztának, a 60 hektár paradicsomnak, a 100 hektár uborkának és más konyhakerti veteményeknek. A farmvezető mérnökök és technikusok, mint Anca Voichiţa, Buda Teodor, Lungu Leon, Fintinar Trifan, Turcu Petru, Luţai Ioan, Enri Edward és a többiek mindannyian ott vannak az emberek között, szakszerüen irányitják a munkát. Összefoglalva a tapasztaltakat elmondhatjuk: szemet gyönyörködtető minden földparcella. Ez tükrözi a szakszerü irányitást, a felelősségérzetet, a szorgalmat, a hozzáértést.

— Talán kerülnek emberek, akik elmarasztalnak bennünket azért, mert müszaki-anyagi lehetőségeinkhez képest eddig kevés kukoricát vetettünk el. Az is igaz, hogy egyes gazdaságokban, mint például az Avintulban és Steagul Roşuban egy-két nappal kitolódott a cukorrépa vetése, sőt az Ogorul szövetkezetben a 300 hektár napraforgónak alig felét vetették el, Szederháton pedig még nem kezdték meg a kukorica vetését. Ezek a tények. Nem akarok objektiv okokra hivatkozni, csupán azt emlithetem meg, hogy sok helyen eléggé lágy a talaj. Az Ogorul szövetkezetben ez akadályozza a munkát. Éppen ezért hivtuk fel a gazdasági

CSIGYÁR ISTVÁN

(Folytatása a 2. oldalon)

Anket a szántóföldeken

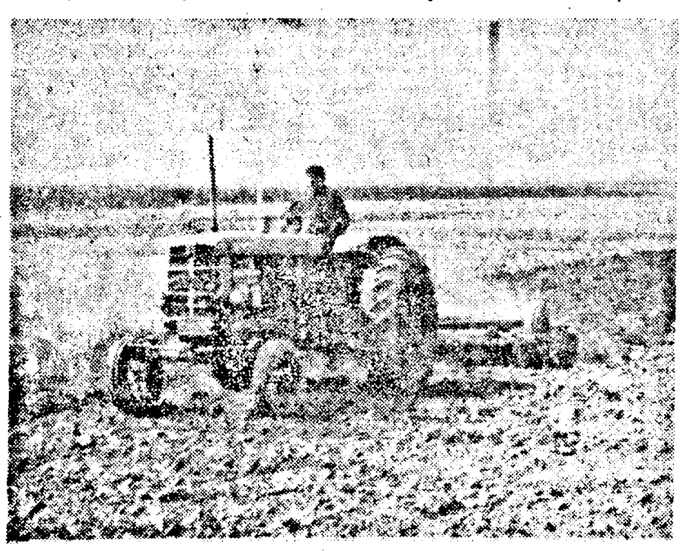

Készitik a magágyat.
(GORÓ GÁBOR felvétele)

Szombatig

Félezer hektáron...

...juttatták földbe a kukorica vetőmagot a Kisjenői Mezőgazdasággépesitési Állomás traktorosai. Tegnap 17 vetőgép szórta a magot. Az erdőhegyi, a szapárligeti, a nadabi, a kisjenői, a szintyei, a simándi és ágyai termelőszövetkezetekben az acélparipák huszárjai kora reggeltől késő estig nyeregben ültek. Anghelina Petru, Rusu Moise, Dihel Petru, Juchel Ioan simándi termelőszövetkezetben dolgozó traktorosok már egy hete megkezdték a vetést. A munka minősége jó és az ütemterv kielégitő, amit bizonyit az is, hogy péntek estig több mint 300 hektárt vetettek be kukoricával. A 13 tárcsás borona megállás nélkül porhanyitja a földet, késziti a magágyat. A jó szervezésre vall, hogy a magágy előkészitése és a vetés közti eltérés csupán egy-két napot tesz ki.

Székudvaron...

...a legtöbb szövetkezeti tag a kertészetben dolgozott. Ottjártunkkor fejezték be a 3 hektár zöldhagyma első kapálását. Többen a szolárokban a paradicsompalantákat ültették. De amint azt Tapoş Ştefan, a szövetkezet főmérnöke elmondotta, mindenütt, az egész határban dolgozott a tagság, dübörögtek a traktorok. Pénteken 24 erőgép szórta a mütrágyát, tárcsázta a földet, fogasolta a legelőt. Eddig az 1917 hektár legelőből már 300 hektárt boronáltak meg, 200 hektárt részesitettek tápanyagpótlásban és számottevő területen simitották el a vakondturásokat. Találkoztunk székudvari emberekkel, akik a rizstelepen a csatornahálózat tisztitásával, rendbehozásával foglalatoskodtak.

Nicolae Ceauşescu elvtárs találkozott Laurie Aarons elvtárssal, az Ausztráliai KP főtitkárával

Szombat délelőtt Nicolae Ceauşescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára találkozott Laurie Aarons elvtárssal, az Ausztráliai Kommunista Párt főtitkárával, aki látogatást tesz országunkban.

A találkozón részt vettek a következő elvtársak: Paul Niculescu-Mizil, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára és Ştefan Andrei, az RKP KB első osztályvezető-helyettese.

A megbeszélések keretében kiemelték a Román Kommunista Párt és az Ausztráliai Kommunista Párt közti testvéri baráti kapcsolatok szüntelen fejlődését, s hangsulyozták azt a közös szándékot, hogy erősitik ezeket a kapcsolatokat mindkét párt javára, a nemzetközi kommunista mozgalom egysége javára. Egyszersmind kidomboritották, hogy a Románia és Ausztrália közti sokoldalu kapcsolatok további bővitése megfelel a román és az ausztráliai nép érdekeinek, a béke, a megértés, és a nemzetközi együttmüködés ügye érdekeinek.

Ebből az alkalomból ujból kinyilvánitották a két pártnak azt az elhatározását, hogy rendületlenül sikraszáll az összes kommunista és munkáspártokkal való internacionalista szolidaritás fejlesztéséért az összes forradalmi, haladó és népi erők akcióegységének erősitéséért az imperialista diktátum- és agressziós politikával szemben, a népek szabadságának és függetlenségének ügyéért a kolonializmus és a neokolonializmus ellen, a béke, a demokrácia és a társadalmi haladás eszményeinek diadaláért. Kidomboritották azt a közös véleményt, hogy a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom egységének biztositásában döntő szerepet tölt be olyan pártközi kapcsolatok érvényre juttatása, amelyek a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus elvein, a függetlenség tiszteletben tartásának, a teljes jogegyenlőségnek, a belügyekbe való be nem avatkozásnak és minden egyes párt ama joga elismerésének az elvein alapulnak, hogy önállóan dolgozza ki bel- és külpolitikai vonalát.

A Román Kommunista Párt és az Ausztráliai Kommunista Párt ebből az alkalomból is ujból kinyilvánitotta harcos szolidaritását és teljes támogatását a vietnami nép és a többi indokinai nép igaz ügye iránt. A két párt ugy véli, parancsoló módon véget kell vetni a háborunak, haladéktalanul viszsza kell vonni az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei összes csapatait, hogy a vietnami, a kambodzsai és a laoszi nep külső beavatkozás nélkül maga dönthessen fejlődésének utjáról.

A találkozó az elvtársi barátság meleg légkörében folyt le.

ADOTT SZAVUKHOZ HÍVEN

Határidő előtt teljesítik felajánlásaikat

A Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Szerelő és Javitó Üzem lelkes közössége a hagyományokhoz hiven hónapról hónapra tulszárnyalta tervfeladatait. Az itt dolgozó kommunisták már az év elején elhatározták, hogy a párt félszázados évfordulójának tiszteletére két és fél millió lejjel tullépik az össz- és arutermelési tervet. Személyes példamutatásukkal az egész közösséget arra ösztönözték, hogy 0,5 százalékkal növeljék a munka termelékenységét. S már most jóval hónapzárás előtt megállapithatjuk, hogy amit vállaltak, azt még tetézték is. Ékesszóló bizonyitek ez irányban az, hogy az össztermelési tervet 4,5, mig az árutermelési előirányzatot 3,3 millió lej értékben szárnyalták tul már eddig is.

A munkatermelékenység vállalásuknak megfelelően egy fizetett alkalmazottra számitva 217 lejjel növekedett a tervhez viszonyitva.

Tudatában annak, hogy a traktor és mezőgazdasági gép pótalkatrészekre mily nagy szükség van a jelenlegi időszakban, ezirányu terveiket 118 százalékban teljesitették. Ezenfelül sorozatgyártásba helyeztek 36 féle pótalkatrészt.

A választékok tervét is teljesitették. Terven felül gyártottak 25 takarmánykeverő berendezést, 25 ehhez tartozó tároló tartályt, 75 darab talajgyalu felszerelést, 60 darab nagyteljesitményü kalapácsos malmot és más mezőgazdasági gépeket.

A KSZKSZ KT plenáris ülése

Pénteken és szombaton plenáris ülést tartott a fővárosban a Kisipari Szövetkezetek Központi Szövetségének Központi Tanácsa. Részt vettek egyes minisztériumok és központi társadalmi szervezetek vezetőségi tagjai, a kisipari szövetkezetek megyei szövetségeinek több elnöke, az UCECOM számos szakembere.

A plenáris ülés megvizsgálta, hogy miként teljesitették a szövetkezetek az idei első negyedévi tervfeladatokat, s milyen intézkedéseket tettek az évi terv teljesitésének biztositásáért.

A napirendi kérdések megvitatása után az UCECOM Központi Tanácsának plénuma intézkedési tervet fogadott el a soron következő tevékenység javitása érdekében.

A plenáris ülés részvevői elfogadták az RKP Központi Bizottságához, Nicolae Ceauşescu elvtárshoz intézett táviratot.

Lapunk III. oldalán

Kommunistához méltóan

Néhány üzemcsarnokon kell keresztül menni, amig az ember eljut a Butorgyár ugynevezett keményfa részlegéig. Tölgyből, bükkfából készitik itt a különböző butorokat. Számos müveletet kell itt elvégezni, amig a nyersanyag késztermékként kerül a befejező osztályra, majd a csomagolóba.

Itt, a keményfa részlegen van a lakkozók „birodalma". Ez az üzemosztálynak talán a legkisebb egysége: mindössze tizen végzik — három müszakban a butoralkatrészek lakkozását. A kis közösség munkájának irányitását Olteanu Ioan kommunistára bizták.

Lakkszóróval a kezében találom a munkacsoport vezetőjét. Szintelen lakkot fuj készülékével az apró alkatrészekre. Igy, munka közben beszélgetek vele, érdeklődöm saját és csoportja tevékenységéről.

— Már tizennégy éve végzem ezt a munkát, s ha nehéz is, mégis szeretem, mondotta, majd igy folytatta: — Több mint tiz éve töltöm be a csoportvezetői tisztséget. Az évek folyamán sokan dolgoztak kezem alatt, de talán a mostani a legösszeforrottabb közösség. Valamennyien fegyelmezettek, példásan teljesitik a tervet.

— Hogyan tükröződik ez az eredményekben — érdeklődöm.

— Ugy, hogy munkánkra nincs panasz. Ezt minden dicsekvés nélkül állitom. Azonkivül, hogy különös figyelmet forditunk a minőségre, az előrehaladási köz megteremtésére is ügyelünk. Már hosszabb ideje sikerült egy-egy nappal előre dolgoznunk. Az előrehaladási köz megteremtését sürgetem a pácolóktól is, akiktől a butoralkatrészeket kapjuk. Elmondhatom, hogy az együttmüködés jó. Igy sikerül naponta 30 Mirela tipusu garnitura alkatrészeit, valamint 100 darab fotelt és más kisebb alkatrészeket lefényeznünk, amit a terv előirányoz. Sőt, tul is szárnyaljuk tervünket.

— Ha már a tervteljesitésnél tartunk, kérem, mondjon néhány szót arról, hogy a lakkszóró csoport miként köszönti a közelgő pártévfordulót?

— Ezzel kapcsolatban megbeszélést tartottam a munkacsoport tagjaival, s miután elemeztük lehetőségeinket, elhatároztuk, hogy a tervfeladatok 5 százalékos tulteljesitésével köszöntjük a Román Kommunista Párt félszázados évfordulóját.

— Kik dolgoznak a legjobban?

— Igazságtalan lennék, ha csak néhányat emlitenék meg a csoportból, mert valamennyien példásan teljesitik feladatukat. Ezért kérem irja ugy, hogy a lakkszóró munkacsoport becsülettel teljesiti a nagy évforduló tiszteletére tett felajánlását.

A pácolóból ujabb butoralkatrészeket hoztak. Olteanu Ioan és társai futószalagra helyezték azokat, majd készülékeikkel a kezükben munkához láttak. Egy ideig még figyeltem, miként dolgoznak, majd elbucsuztam. Azzal a meggyőződéssel távoztam, hogy a kis közösség egyre jobb termelési eredményekkel köszönti a párt évfordulóját. Mert olyan ember szervezi és irányitja a csoport munkáját, mint Olteanu Ioan kommunista.

(hegedüs)

Szubjektiv sorok

múzeum-ügyben

Régi falióra nélkül nem megyünk haza — jelentette ki a látogatóba jött külföldi rokonság. Hát ezen ne muljék, mondta magában a kedves vendéglátó, nyakába vette a lábát és a várost s addig rohangált, mig egy ócska, rég használhatatlan órát keritett. A rokonok végül — órástól és roppant elégedetten — távoztak.

Anekdotaként mesélték a fenti történetet. Hadd mondjak el egy másikat is, szereplője egy iskolaigazgató.

„Ugyan kérem, muzeum, mit tehetnénk oda, aztán kit érdekelne? A falusi ember vagy gyermek manapság a tévében és moziban a British Museumot s a Topkapit láthatja. A faluban nincs semmi érdekes. Iskolai muzeum? Ugyan kérem!..."

Nemrég egy muzeumos falusi iskolában jártam (akad néhány a megyében), a tanári gárda tagjai nem titkolt büszkeséggel mutogatták a birtokukban lévő „kincseket" — a falubol a gyermekek által összeszedett legrégibb tárgyakat, házak alapjának ásásánál előkerült vagy a határban talált cserép- és csontdarabokat, régi pénzeket, szerszámmaradványokat.

Muzeális értékként nem tudom, mennyit ér a gyüjtemény. Lehet, nem sokat. De az biztos, hogy a falu iskolásai számára megtiszteltetés, ha nevük, a gyüjtőknek kijáró megbecsülés jeleként, a tárgyak mellé kitüzött kis cédulákon szerepelhet. Tény, hogy a magukénak, szivügyüknek érzik az iskolamuzeum sorsát, a falu multiának tárgyi emlékekben való összegyüjtését.

„S aztán kit érdekelne" — csengenek vissza a kételkedő szavak. Vajon? Csak néhány banális példát szeretnék felhozni. Tizegynéhány évvel ezelőtt kevés faluban ismerték a villanyvasalót. Ujabb tiz-tizenöt év mulva egy-egy régi szénvasalót csak mutatóba, ha lehet majd találni. Nem beszélve a népviseletről, amely Arad megye legnagyobb részén már ma is csak öreg ládafiában meghuzódó érdekességként létezik. S még mennyi mindenről lehetne beszélni!

Egy falusi, iskolai muzeumot nem egy-két évre szokás felállitani. Ami még ma közhasználatu tárgy, az a következő évtizedekben teljesen eltünhet, muzeumokba szorulhat. „Kit érdekelne?" Az a bizonyos külföldi rokon jól tudta, miért visz haza használhatatlan régi falióra.

J. Gy.

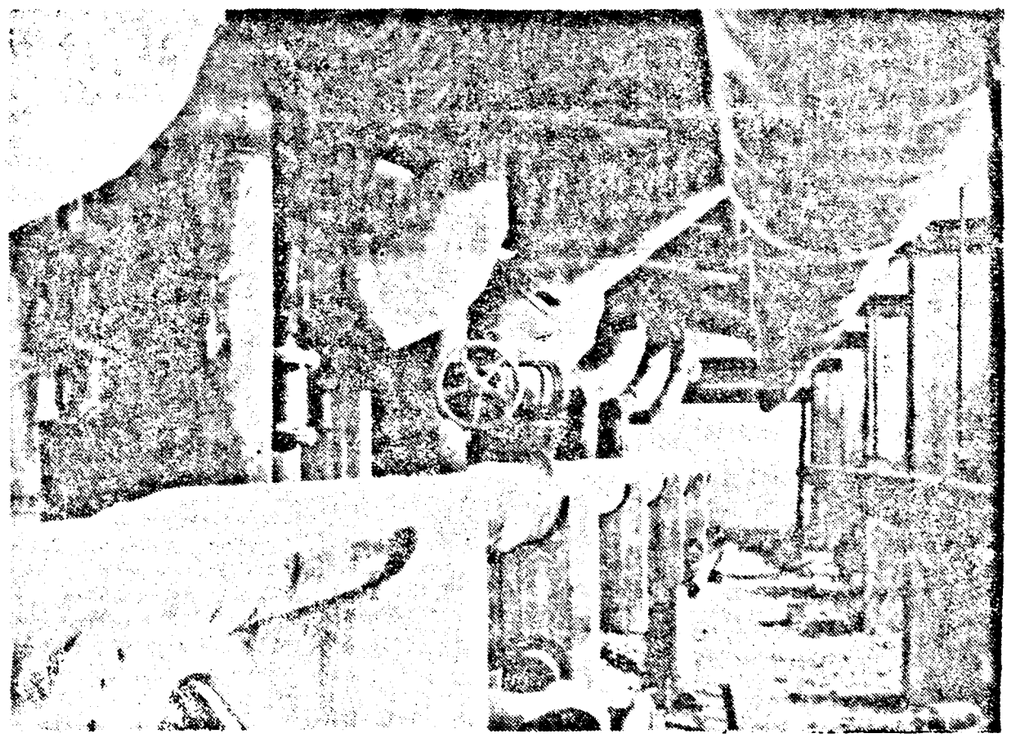

Szerelik a csohálózatot az uj vizmüben.

Rügyek

(MOTOCEA V. felvétele)

Változó világ

Nagymama érzi, hogy körülötte minden megváltozott. A gyerekek, a fiatalok viselkedéséből, ellesett beszélgetéséből tapasztalja. Olvasni ő is sokat olvas. Még azokat a moderneket is, meg az ujságokat is atnézi. Elmaradt volna mégis? Lépten nyomon ujdonságba ütközik. Igaz, a legutóbbi divathirek nagy-nagy nyugalommal töltötték el, hiszen itt kezd „divatba jönni". De a fiatalok mindent másképpen szeretnének mint ő. Lám még a kis unokája is másként végzi az összeadást. Körülötte mindenki tanul. A két éve végzett mérnök fia, a szomszédban lakó orvosnő, a kis szövőlány az első emeletről. Továbbképző tanfolyamra utazott kedves tanárnő ismerőse is.

És egyik nap a szomszédasszony azzal a hírrel jön haza a városból: nagymama, készüljön, iskolába megyünk mi is.

Tréfának vette. De valójában elhangzott a javaslat a nőbizottságok legutóbbi plenáris ülésén: szervezzünk iskolát a nagymamáknak is. Sok családban ők gondozzák, nevelik a gyermekeket, legtöbb helyen a főzés, takarítás gondja is az övék. Jó, hogy ma-

JEGYZET

gukra vállalják a sok vesződséget. Nagyon jó, hogy segítenek. Nélkülük talán nem is, vagy csak nehezen tudnánk megoldani egy-egy otthoni kérdést. De miért ne lehetne korszerűbben, miért ne lehetne kevesebb fizikai erővel, jobb időbeosztással?

A javaslat elhangzott. Szükség és követelmény a családban is a több, az alaposabb, a friss tudás. Ne vegyék rossznéven a nagymamák, s ne tekintsék ugy, hogy mi, fiatalok elégedetlenkedünk. Igaz, hogy sok ujat lehet tanulni egy-egy háziasszonyok tanácsadóján (a nőbizottságok tevékenységében jól bevált rendezvény), de a rendszeres, jól körvonalazott terv alapján megtartott tanfolyam elvégzése még több haszonnal jár.

Más városokban, például Kolozsváron, már működött hasonló kurzus. Nálunk is az elhangzott javaslatot csak végső formába kell önteni, csiszolni, kiegészíteni az elképzeléseket. Lehetne egészségügyi tárgyu, kisgyermek gondozási vagy lakáskulturával, családi költségvetéssel tudományosan foglalkozó témaköröket napirendre tüzni. A plenárison Iovescu Elvira orvosnő az egészségügyi tudnivalók ismeretének szükségességéből indult ki. Legyen hát éppen az ő javaslata az alapkő, erre épüljön a több tudást, korszerűbb ismeretet jelentő Nagymamák Iskolája.

Cz. M.

A bőséges termés alapja...

(Folytatás az 1. oldalról)

vezetők, szakemberek, a pártszervezetek büróinak figyelmét, hogy gyenge minőségü, felületes munkát sehol és senkinek nem engedünk meg. Igy cselekedtünk eddig és ehhez ragaszkodunk ezután is, — mondotta Laios Dumitru elvtárs, a Pécska községi pártbizottság titkára.

Emberek szorgoskodnak, traktorok dübörögnek a községhez tartozó hat termelőszövetkezet szántóföldjein. Tornyán olyan sima a határ, mint az asztal felülete. A 110 hektár területen elvetett cukorrépa kikelt, s ottjártunkkor a traktorosok a kártevők ellen végezték a porozást. Kifogástalan minőségü magágyba kerültek a magvak az Avintul, a Steagul Roşu, a Timpuri Noi termelőszövetkezetekben is. A látottak igazolják a pártbizottság titkárának szavait: igényesek. Ez helyes és dicséretre méltó, mert a bő termés legfontosabb előfeltétele a szakszerüen végzett, minőségi munka.

Dobrity Vitomirral, a sajtényi termelőszövetkezet főmérnökével is a határban találkoztunk. Ott volt a gépesitők között, akik 13 tárcsásboronával porhanyitották a talajt.

— A vetést tegnap (csütörtökön) kezdtük meg. Szombaton estig mintegy 100 hektár területen kerül földbe a kukorica. Ugyanaddig az 1115 hektár tengeri termesztésére előirányzott területből 800 hektáron készitjük elő a magyágyat. Hétfőtől tiz vetőgépet állitunk munkába.

★

Több állami mezőgazdasági vállalat farmján és termelőszövetkezetben jártuk a határt. Örömmel irjuk le, hogy mindenütt szorgalmas emberekkel találkoztunk. A dübörgő traktorok tárcsáztak, fogasoltak és vetettek. A kertészek zsenge palantákat ápolgattak, a földet egyengették, készitették a növények kiültetését. Vezetők és szakemberek, gépkezelők, állami mezőgazdasági vállalatok dolgozói, valamint a termelőszövetkezet tagjai egyaránt szakszerüen munkálkodtak, mert tudják: csak igy érhetnek el bőséges termést.

Tájékoztató

1971

Április

18

Vasárnap

Napkelte: 5.27, napnyugta: 19.03 órakor. Az évből eltelt 108 nap, hátra van még 257.

■ 125 évvel ezelőtt született Nicolae Densuşianu történettudós. (Elhunyt 1911-ben)

■ 1955 április 18-án halt meg Albert Einstein, korunk fizikájának egyik legnagyobb alakja.

A Megyei Pártkabinet közli:

HÉTFŐN, április 19-én délután 5 órakor a marxista-leninista esti egyetem alábbi szakainak hallgatói jelenjenek meg a Megyei Pártkabinetben:

— Politikai gazdaságtan III. év
— Történelem III. év
— Filozófia III. év

KEDDEN, április 20-án délután 5 órakor:

— Nemzetközi kapcsolatok I. év

A DOLGOZÓ NŐ 4-es száma tartalmából:

Hitünkben megerősödve — köszöntő a Román Kommunista Párt félszázados évfordulóján.

Madarász Mária: Szivből jövő szeretettel.

Elisabeta Moraru: Hugom, Elena

Fuchs Simon: Élete áldozat volt

Kömüves Amália: „Nem bántam meg semmit"

Orbán Ferenc: A Vaskapu

Páll Árpád: Dobogón

Ábrahám János: Daloló Ditró

Lászlóffy Csaba: Minden évjárat megharcolja a magáét

Spornic Aneta: Munkánk előterében: a dolgozó nők sajátos kérdései.

Sanda Faur: Amikor a varázslat...

Szilágyi Julia: Jónás modern könyvei

Jánky Béla: Bizalom illatőve

Dr. Timár Magda. Szamarkand

Együtt élni, dolgozni, a jövőt formálni — megbeszélés a mikóujfalusi pedagógusokkal a hazafias nevelésről

Leánykérés — részlet Nagy István megjelenés előtt álló regényéből

Brassói album — az idei könnyüzene fesztivál nyertesei

Állandó rovatok: Színpad. Film. Tévé-figyelő, Háztartás. Divat. Kézimunka. Orvos a családban. Kozmetika. Keresztrejtvény. Humor.

Komoly tárgynyeremények

Megyeszerte nagy érdeklődéssel fogadták az idei Aradi Tavasz megrendezésének hirét. Számos érdekes akciója közül kiemelkedőnek számit az értékes tárgynyeremények megrendezésre kerülő tombola is, amelynek során robogót, Mirai televizió készülékeket, hütőszekrényeket, négykarikás aragáz tüzhelyet (tartállyal), mosógépeket, porszivókat, Delta rádiókészüléket sorsolnak ki, hogy csak a legértékesebb tárgyakat emlitsük. De akinek kedvez a szerencse, karórát, kerékpárt, lemezjátszót, ébresztőórát, töltőtollat is nyerhet.

A jegyek ára 3 lej, a megyei művelődési otthonokban és a művelődési házakban vásárolhatók meg. A sorshuzást az Aradi Tavasz népművészeti vásáron tartják meg a Gyermekparkban, május 23-án 11 órai kezdettel.

Staféta a nagy évforduló köszöntésére

Május 2-án kezdődik az RKP félszázados évfordulójának szentelt staféta. A jelentős tömegakciót az Országos Testnevelési és Sporttanács szervezi a testnevelési és sportkérdésekkel megbizott központi állami és társadalmi szervekkel együttmüködésben. A hétnapig tartó staféta áthalad az ország összes megyéin és május 8-án Bukarestben fejeződik be.

A stafétáknak magukkal hozzák hazánk minden megyéjének a párthoz szóló üzenetét. A legjelentősebb sporteredményeket felsorolva, az üzenetek kifejezik ifjuságunk, a városi és falusi dolgozók hálaját azokért az egyre jobb feltételekért, amelyeket a párt biztositott a testnevelés és a sport számára.

A stafétáknak több utvonalon haladnak a főváros felé a következő program szerint: az első staféta Temes megyéből indul május 3-án, a második Szatmár megyéből május 2-án, a harmadik Máramaros megyéből május 2-án, a negyedik Botoşani megyéből ugyancsak május 2-án, az ötödik pedig Konstanca megyéből május 4-én.

Bukarestben május 9-én vegyes stafétát rendeznek, amely átveszi a megyék stafétáit. Ugyanaznap a Köztársasági Stadionban ünnepélyes keretek között felolvassák hazánk összes sportolóinak a párt vezetőségéhez intézett üzeneteit. Ebből az alkalomból a stadionban sportünnepélyt rendeznek. (Agerpres)

A CEC-nél tudtuk meg

A napokban összesitették a CEC-nél az első negyedévi eredményeket. Kitünt, hogy 1971 első három hónapjában mintegy 6000-el növekedett a CEC betétkönyvek tulajdonosainak a száma a megyében. A takarékba helyezett összegek a negyedév végén körülbelül 3 százalékkal voltak nagyobbak, mint 1970 decemberének a végén.

Az Alimentara HKSZ kereskedelmi osztályán tudtuk meg, hogy május elejétől megkezdik a jég árusitását a lakosság számára bérlet alapján. Jegbérletet váltani április 20-tól lehet azokban a mészárszékekben, amelyekben a jeget árusitani fogják, tehát a Filimon Sîrbu teri, az Eminescu utcai, a Cafebar melletti, a Mărul Roşu cukrászda melletti, valamint a külső kerületekben a Grădiştei, a mikelakai és az UTA-gyár melletti mészárszékekben.

Uj kenyérsütöde

A fogyasztási szövetkezet Nagylakon is állandóan bővíti szolgáltatási hálózatát. Ezen a héten a város lakosai örömmel fogadták az uj létesitményt, a kenyérsütöde átadását. Egyhetes működésével máris kiváltotta a nagylakiak elismerését.

A nyári idényben még 300 kereskedelmi és közétkeztetési egység kezdi meg működését a tengerparton. Konstancán, Eforián és Mangálián tiz bazár, a Saturn-1 fürdőtelepen modern üzletház és a Popasul Cişmea dobrudzsai vendéglő, Mamaian, a Jupiter, Venus, Saturn fürdőtelepen és Eforián ujabb bárok, számos kioszk, hüsitő zöldség -és gyümölcsárusitóhely nyilik meg.

Az uj idényben több mint 2000 tengerparti kereskedelmi és közétkeztetési egység várható áruforgalma a tavalyihoz képest 20—75 százalékkal növekszik.

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, április 18-án szép, meleg idő, napközben tiszta égbolttal. Mérsékelt, majd kissé megélénkülő délkeleti, déli szél. A hőmérséklet állandósul. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2 és 7, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 17 és 21 fok.

Várható időjárás április 19-én és 20-án: változó idő felhős égbolttal. Helyi eső lehetséges. A hőmérséklet az időköz elején állandósul, majd lassan csökken.

filmek

DACIA: Mihai Viteazul (8, 12, 16, 20).

STUDIO: Romeo és Julia (10, 14, 16.30, 19).

MUREŞUL: Emberrablás (10, 12, 14, 16, 18, 20).

IFJUSÁGI: Száz karabély (11, 14, 16, 18, 20).

VICTORIA: A hirhedt 702-es (11) A karácsonyfa (15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): Mayerling (10, 16, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Dr Mabuse ezer szeme (15, 17, 19).

CER (Grădiste): Mitrea Cocor (15) A titokzatos X a kozmoszból (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Bimbó törpe története. Ne bántsátok a teketerigót.

PECSKA: Az idegen. A rejtély.

BOROSJENŐ: B D müködésbe lép.

KISJENŐ: A föld alatt. Dr. Mabuse láthatatlan karmaiban.

SZENTANNA: Vásott kamasz. A biztositó orvosa.

NAGYLAK: Két sorsjegy King Kong megszökik

KÜRTÖS: Tengeri macska. A sierrai ember.

PANKOTA: Találkozás Az itélet

VILAGOS: Büszkeség. Forró éjszaka.

BOROSSEBES: Patricia és a zene.

KÖRÖSBÖKÉNY: Asterix és Kleopátra.

VINGA: Nyári napok. Z.

bábszinház

VASÁRNAP, április 18-án délelőtt fél 11 órakor: *Lie.*

televizió

VASÁRNAP, APRILIS 18.

8.45 Reggeli torna.
9.00 Vasárnapi matiné gyermekeknek.
10.00 Falumüsor.
11.30 Hires hangszerszólisták.
12.00 A haza védelmében.
12.30 Népzene a nézők kérésére
13.00 Magyar nyelvü adás. A színész-portréfilm Kovács Györgyről Közreműködik Stief Magda, Csiky András és Simándi Zsuzsánna. Rendező Fischer István. Heti jegyzet. Riportfilm. Gyermekmüsor.
14.30 Az N. Studió
15.45 A vasárnap sportja: Gépkocsiverseny — Spanyolország nagydija. Egyenes adás Barcelonából. Labdarugás: Románia—Albánia olimpiai selejtező mérkőzés. Közvetités a Köztársasági Stadionból.
18.00 Hazafias kórusmüvek.
19.15 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Hiradó.
20.00 50 év, 50 visszaemlékezés.
20.20 Dalok és virágok.
20.40 Sztárok. Nemzetközi varieté-müsor. Szünetben rajzfilmek.
22.50 Hiradó.

HETFŐ APRILIS 19.

18.00 A szinpad.
18.30 Kitüntetettek. A folklórfesztiválok legjobb együttesei és szólistái.
18.45 Gazdasági szemle.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Hiradó.
20.00 50 év, 50 visszaemlékezés.
20.20 Viharlovag — folytatásos film.
21.10 UNESCO — 1971 riport.
21.45 Névtelen csillag.
22.45 Hiradó — sport.

Napirenden a munkavédelem

Néhány nappal ezelőtt a Textilipari Kombinat munkavédelmi kérdésekkel foglalkozó kabinetje elemezte a balesetek helyzetét. Amint az elemzésen is kiderült, a balesetek 90 százaléka figyelmetlenségből adódik, 10 százalék pedig a megfelelő kiképzés hiányának tudható be. Példákat is említettek. Ivanovici Mihai, aki már 16 éve dolgozik az UTA gyáregység festődéjében, 7 napig volt betegszabadságon, mivel figyelmetlensége folytán megsérült a munkahelyen. Előfordult Bercsényi Rozália szövőnővel is, aki pedig nem kevesebb, mint 20 éves gyakorlattal rendelkezik.

Szükséges tehát, hogy a munkavédelmi szabályokat széles körben ismertessék és minden dolgozó tiszteletben tartsa azokat.

DOBREA I. PETRU,
versenypályázatunkra beküldött levele nyomán

Mit kell tudnunk munkakönyvünkről?

(I.)

Az 1960/90-es törvényerejü rendelet szerint a munkakönyv a munkában eltöltött idő egyedüli bizonyitéka.

Milyen időszakot lehet beirni ebbe a fontos okiratba?

Természetesen minden olyan időtartamot, amely alatt munkaszerződés alapján dolgozott valaki, valamint az olyan időszakokat, amelyeket a módositott 1966-os 27-es számu törvény 39. cikkelye ezzel azonosit.

A munkában eltöltött idő lehet megszakitott is. Nem számit az, hogy végleges vagy időleges volt-e az alkalmazás és az sem, hogy fix fizetés volt-e vagy akkordbért kapott az alkalmazott.

Csak azok munkáját számitjuk teljes értékü periodusnak, akik egész normát (napi 8 órát, heti 48 órát vagy havi 204 órát) dolgoztak. Ez érvényes a nyugdijmegállapitásnál épp ugy, mint a munkakönyvbe való beirásnál. Az elemi, liceumi, szak- és technikai iskolában működő tanárok tevékenykedését akkor értékelik teljes normával, ha 1900 és 1950 január között legalább 15 órát, ettől a dátumtól 1969 március 15-ig 18 órát, és azóta 18-tól 20 órát tanitottak.

Családvédelmi meggondolásból, 1967 január 1 óta a Minisztertanács 54/1967-es Határozata alapján, teljes időtartamnak számoljuk a hétévesnél kisebb gyermeket nevelő anya napi 4 órás munkaidejét is.

Bizonyos körülmények között a nem munkaban töltött idő is beszámolható. Ilyenek például a törvényes körülmények között biztositott tanulási szabadság vagy az évente 30 napig terjedő fizetetlen szabadság.

Nem lehet megvonni a politikai vagy szakmai kurzusokat végző dolgozóktól sem azt a jogot, hogy a tanulmányi időt beszámithassák a teljes nyugdijidőbe.

A törvény védelmet nyujt annak a dolgozónak, akinek jogtalanul felbontják vagy felfüggesztik a munkaszerződését vagy minden alap nélkül letartóztatják. Ha megszüntetik ellene a bünvádi eljárást, anélkül, hogy hibásnak találnák vagy a biróság felmenti, munkaszerződés felbontása vagy a letartóztatása és munkába való visszahelyezése közötti időt a törvény munkában töltöttnek ismeri el.

Ugyanilyen elbirálás alá esik az a dolgozó, akit 1944 augusztus 23 előtt folytatott demokratikus politikai tevékenysége miatt vagy a faji megkülönböztetés alapján 1938 január 1 és 1944 december 19 között elbocsátottak állásából. Ide sorolható azok helyzete is, akiket ezen dátum után még lágerben tartottak a fasiszták vagy akiket 1940 szeptember és 1945 december között munkájukból elbocsátottak a magyar hatóságok.

Nem vonják le a munkaévekből azt az időt, amit az állandóan külföldi szolgálatban levő dolgozó házastársa az országon kivül tölt el családi okok miatt, ha a munkaszerződése érvényben marad.

Természetesnek tartjuk, hogy a dolgozó nem veszti el nyugdijjogosultságát, mig betegszabadságon van.

A szocialista törvénykezés szellemét fedezhetjük fel abban az intézkedésben is, hogy a nyugdijhivatal köteles munkaidőnek számitani azt a munkaszerződés felbontása utáni időt is, amelyre törvényes körülmények között is az állami alapból betegsegélyt fizetnek.

A 880/1965-ös Minisztertanácsi Határozat 24. szakasza alapján ilyen segélyre azoknak van joguk, akik a munkaviszony befejezésétől 90 napon belül válnak betegekké. Ezt a jogot azok élvezhetik, akiknek munkaszerződését önhibájukon kivüli okokból bontották fel: megszünt a vállalat, ahol dolgozott, az állása szünt meg stb.

A felsorolást nem fejeztük be, a következő cikkben olyan különleges helyzetekkel foglalkozunk majd, amelyeket szintén munkában töltött időnek ismernek el törvényeink.

FARKAS LÁSZLÓ,
a Megyei Munkaügyi és Népjóléti Igazgatóság első jogtanácsosa

A Népi Egyetem müsora

HÉTFŐN, április 19-én 17 órakor: **A Bajor és a Tiroli Alpok között.** **Pfaff Erich,** tanár (Temesvár)

KEDDEN, március 20-án 17 órakor: **Alexis Zorba — a felejthetetlen hős.** **Ramona Boca Bordei,** egyetemi lektor (Temesvár)

SZERDÁN, április 21-én 17 órakor: **Uj irányzatok a jelenkori nyugati filozófiában.** **Zăvoianu Dorel** tanár, a megyei pártbizottság propaganda osztályának vezetője

CSÜTÖRTÖKÖN, április 22-én 17 órakor: **Az urbanisztikai központok higiéniai problémái.** **Dr. Trofin Corneliu**

PÉNTEKEN, április 23-án 17 órakor: **A második világháboru alatti diplomáciai tevékenység. A teheráni és a jaltai konferenciák.** **Lazăr Aurel,** tanár

Az előadásokat a Barátság Házában (Köztársaság utja 78. szám I. emelet) tartják.

Az olimpiai labdarugó torna selejtezői keretében vasárnap 16 orai kezdettel a fővárosi Köztársasági Stadionban országunk olimpiai válogatottja Albánia csapatával mérkőzik. A visszavágóra május 26-án kerül sor Tiranában.

V. Stănescu és C. Drăguşin, hazánk olimpiai válogatottjának edzői a forma-ellenőrző mérkőzések alapján a következő tizenegyet jelölte ki: Coman, Cheran, Oblenau, Vlad, Popovits, Boldeanu, Vigu, Sălceanu, Tătaru, Iordănescu és Fl. Dumitrescu.

Négynapos kirándulás

A pécskai 2. számu Liceum tanulói számára a szünidei élmények közül az a négynapos kirándulás a legemlékezetesebb, amelynek során felkeresték Herkules-fürdőt, a Vaskapui vizierőmüvet, a Zsilvölgyét, a vajdahunyadi Kohászati Kombinátot. Hazafelé megálltak Hátszegen a bőlényreservátumnál. A 44 kiránduló Kocsik Teréz tanárnő vezetésével gazdag élményekkel tért vissza.

Milyen legyen A HÉT

Milyen legyen a profilja ennek a fél évvel ezelőtt meginditott hetilapnak? — ez volt a legfőbb témája annak a kerekasztal értekezletnek, amely az Arad Megyei Művelődési és Művészetügyi Bizottság rendezésében április 17-én zajlott le a Barátság Házában. A találkozón aradi s a megye más helységeiben élő olvasók vettek részt, a szerkesztőséget Dankanits Ádám rovatvezető képviselte.

rádió

VASARNAP, APRILIS 18.

BUKAREST I.: 6.00—7.45 Reggeli zenés müsor. — 9.00 Falumüsor. — 10.00 Asszonyok félórája. — 12.00 Mindenről mindenkinek. — 13.30 A vidámság hullámhosszán. Vidám zenés szórakoztató müsor a bukaresti, budapesti, moszkvai és varsói Rádió közreműködésével. — 15.05 A fantázia szárnyain. — 15.55 Sport és zene. — 17.30 Vasárnapi esztrádmüsor. — 19.15 Hires operetténekesek: Hilde Gueden. — 20.00 Al. Philippide esti jegyzete. — 20.40 Könnyüzene. — 21.30 Slágerparádé. — 22.30 Románcok. — 22.50 Al. Macedonski verseit szavalja Tatiana Iekel, Ion Caramitru és George Paul Avram. — 23.00 Tánczene. — 0.03—6.00 Éjszakai esztrádmüsor.

BUKAREST II.: 6.00—8.00 Reggeli zenés müsor. — 9.00 Fiatal könnyüzene énekesek müsorából. — 10.15 Könnyüzene. — 10.30 A hetedik müvészet. — 11.00 Mozart-hangverseny. — 14.05 Népdalok és népi táncok. — 14.30 Aki tud — nyer verseny. — 15.35 Roxana Matei énekel. — 16.30 Folytatásos rádiószinház fiataloknak. — 18.00 A román kultura nagyjai: Mihail Kogălniceanu. — 18.15 Könnyüzene. — 19.15 Rádiószinház. Şt. Haralamb és H. Salem: Téves cim. — 20.05 A Rádió irodalmi folyóirata. — 21.20 Nicoletta és Adamo énekel. — 24.00 Balettzene.

A BUKARESTI RADIÓ MAGYAR NYELVÜ ADÁSA

VASÁRNAP: Reggel 10 órától 10 óra 20 percig: bel- és külpolitikai hirek, sport, népi és könnyüzene a 202, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon.

A KOLOZSVÁRI RADIÓ MÜSORÁBÓL

ROMÁN NYELVEN: 7.30 Falurádió. 7.50 Könnyüzene — a hallgatók kérésére.

MAGYAR NYELVEN: 8.15 Körösfői tavasz — Hegedüs Mihály riportmüsora. 8.35 Kolozsvári diáktavasz — 1971.

HÉTFŐ, ÁPRILIS 19.

BUKAREST I.: 6.00—9.30 Reggeli zenés müsor. — 10.30 A tudomány a béke szolgálatában. — 11.05 Népek zenéje. — 11.35 Radu Paladi és dalai. — 12.00 Egy modern trubadur: Bob Dylan. 13.27 Zenés fejtörő. — 14.00 A hét zeneszerzője: Antonio Vivaldi. — 15.35 Esztrádzene. — 16.15 Sabin Drăgoi kórusfeldolgozásaiból. — 17.00 Az ifjuság hullámhosszán. — 20.00 Zaharia Stancu esti jegyzete. — 20.30 Rádiószinház. Nelu Ionescu egyfelvonásosa. — 21.30 Slágerparádé. — 22.55 Iulian Tuwim verseiből. — 0.03—6.00 Éjszakai esztrádmüsor.

BUKAREST II.: 6.00—8.00 Reggeli zenés müsor. — 8.25 Hires előadómüvészek: Leopold Sztokovszkij karmester. — 9.35 Olteniai népzene. — 10.30 Könnyüzene együttesek a mikrofonnál. — 12.30 Szocialista országok életéből. — 13.15 Déli hangverseny. — 14.40 A könyvek élete. — 15.20 Dinu Lipatti orgona-zongora verseny. — 16.30 A főváros hangversenyéletéből. — 17.30 Képzőmüvészeti adás. — 20.00 Fiatal előadómüvészek pódiuma: Peter Grossmann zongoramüvész. — 21.30 Tudományos kilátó. — 21.50 Elisabeta Neculce-Cartis operettáriákat énekel. 23.05 Beethoven, Mozart, Schubert, Schumann és Brahms müvek Wilhelm Kempff tolmácsolásában. — 24.00 Oláh Tibor: I. Szimfónia, Kazimierz Serocki két szimfonikus müve.

A BUKARESTI RÁDIÓ MAGYAR NYELVÜ ADÁSA

Délelőtt 11 óra 20 perctől — 11 óra 45 percig a 202, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon, valamint este 19 óra 30 perctől 19 50 percig a 202, 261 és 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagyvilág eseményeiről.

A KOLOZSVÁRI RÁDIÓ MÜSORÁBÓL

ROMÁN NYELVEN: 6.00 Jó reggelt. 17.45 Hangos hiradó. 17.55 A mikrofon előtt az RKP Szilágy megyei bizottságának első titkára. 18.05 Népi muzsika. 18.30 Üzemi élet. 18.45 Engelbert Humperdinck és Anda Călugăreanu énekel. 18.55 Aranyszalagtár: Gamil Petrescu. 19.15 Sport.

MAGYAR NYELVEN: 6.30 Reggeli krónika, tarka muzsika. 6.50 Sportered-mények. 16.30 Hangos hiradó. 16.45 Heti müsorismertetés. 16.45 „Egyszerü szavakkal mondom..." — a mikrofon előtt Horváth Imre. 16.50 Dalok a pártról. 17.00 Szatmári munkásmozgalmi emlékek — Polacsek József riportja. 17.10 Ki mit szeret? — könnyüzene. 17.35 Hősi dal. (VI.) Józsa Béla: Kolozsvár februárja — elmondja László Gerő.

Apróhirdetések

KERESEK fiatal lányt gyermek mellé, Praporgescu utca 33, az udvarban. (161)

ELADÓ, haláleset miatt, nassziv ház, elfoglalható lakással, nagy, kövezett udvarral, nagy kerttel, összterület 2449 m², Glujului utca 142 (157)

ELADÓ 3 szobás ház, közel a központhoz, autóbejárat, telefon 7—28—10 (160)

ELADÓ, méhcsaládok és egy garnitura vas-bak furnirozáshoz, Dózsa György utca 91 (158)

MAGAS életjáradékot (eltartást) fizetek központhoz közel fekvő kertes házért. Szükség esetén lakást adhatok. telefon 1—27—55 (159)

A Vremuri Noi Kisipari Szövetkezet

Cozia utca 2

sürgősen alkalmaz:

— két egészségügyi asszisztensnőt vagy nővért, félnormával, állandó munkára.

Részletes felvilágositást a személyzeti osztály nyujt.

(286)

Az Arad Megyei Épitő-Szerelő Vállalat

Busteni utca 14. szám

alkalmaz

— IRODAVEZETŐT A SZÁLLITÓKKAL VALÓ ELSZÁMOLÁSHOZ

— KÖNYVELŐT

Felvilágositásokat a vállalat könyvelősége nyujt.

(281)

A nagy évforduló köszöntésére

Tegnap délelőtt, az RKP közelgő 50. évfordulójának tiszteletére ünnepi ülésszakot rendezett az RSZK Jogászszövetségének aradi fiókja.

Vamoşiu Emil, az Arad Megyei Törvényszék elnöke, **50 év harcai és nagyszerű eredményei** címmel tartott előadást. A tudományos közlemény az utóbbi fél évszázad hazai történelmének, társadalmi-politikai, gazdasági eredményeinek legjelentősebb tényezőjével, a Román Kommunista Párt tevékenységével foglalkozott.

Tilinca Laurian, a megyei ügyészség főügyészének előadása az RKP vezető szerepét méltatta a szocialista törvényesség biztosításában. A dolgozat, széles körű dokumentációra támaszkodva, a tények sokaságát vonultatta fel, igazolva azt a meghatározó jellegű szerepet, melyet pártunk a szocialista törvényesség biztosításában, a szocialista demokrácia kiszélesítésében és elmélyítésében játszik.

A jelenlévők nagy érdeklődéssel követték Cociu Petrunak, a megyei ügyvédi kollégium elnökének előadását: **Az RKP külpolitikájának alapelvei — fontos hozzájárulás a nemzetközi jog fejlődéséhez.** Az előadó részletesen kitért pártunk külpolitikai alapelveire, amelyek méltán szereztek nemzetközi megbecsülést hazánknak.

★

A Municipiumi Művelődési Házban a 6-os számú Általános Iskola tanulói rendeztek műsoros délutánt a pártévforduló köszöntésére. Nagyon tetszett **Az RKP történetének lapjai** című irodalmi összeállítás.

★

A Barátság Házában Dan Smîntînescu bukaresti egyetemi tanár tartott előadást **A párt harcainak tükröződése az utóbbi évtizedek irodalmában** címmel.

★

Ma rendezik meg Vörös Acélon a pártévforduló jegyében lezajló **VI. I. L. Caragiale biennális verseny döntőjét,** melyen Arad, Temes, Hunyad és Krassó-Szörény megye legjobb színjátszócsoportjai vesznek részt. Arad megyét a következő együttesek képviselik: a pécskai művelődési otthon színjátszói **Ioan Slavici A bíró lánya** című darabjával, a vladimirescui művelődési otthon német nyelvű színjátszói **Franz Pretz Megfelelő helyre a megfelelő embert** című darabjával, a sebesi tanügyi szakszervezet **Al. Voitin Vizsgálat**-ával és a vagongyári szakszervezeti bizottság színjátszói **D. Solomon Álmatlanság** című darabjával.

★

Pénteken a pankotai művelődési ház termében tartották meg **Az RKP dicső harci hagyományai** című szümpoziont.

Borosjenőben **Aki tud, az nyer** versenyt rendeztek a művelődési házban, melynek témája a párt 50 éves harca volt.

★

Ma a szentannai művelődési otthonban **A nemzetiségi kérdés marxista-leninista szellemben való megoldása és szocialista nemzetünk felvirágzása** címmel szümpozionra kerül sor.

A körösbökényi kulturotthonban is szümpoziont tartanak **Az RKP, a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom fejlődésének előmozdítója** címmel.

★

Hétfőn, április 19-én az Aradi Állami Színház Studió termében délután 4 órakor szümpoziont tartanak **Az RKP megalakulása — a romániai munkás- és demokratikus forradalmi mozgalmak fejlődésének felső foka** témakörrel.

Hajós Imre műtermében. Új kép készül — az ifjuságról, zenéről — a pártévforduló tiszteletére.

Új tavasz és régi emlékek

Utcák, házak, emberek, emlékek... Mindenütt és mindenfelé elkísérnek. Jönnek velem mindenüvé, ahol csak megfordulok. A régi utcákon szelíd árnyak lebbennek tova és a házakból régi-régi zene szól. És emberek lépnek elő az emlékezés árnyékaiból. Aradi emberek. Újak és régiek. És mindenüvé elkísér a szelíd gerlebúgás...

Hányszor róttam társsal és magánosan a régi Sarló utcát, a költő gyermekeveinek mesebeli utcáját. Igaziból egy író, a fiatalon elhunyt Kovats Jozsef fedezte fel Tóth Árpád szülőházát, 1931-ben. Aztán évekre elfeledték az aradi születésű nagy költőt, míg 1938-ban, újra felfedezték a kis házikót. Kakassy Endrétől Létay Lajosig — hány írónak, költőnek mutattam meg... És hogy hiányzik a szomszéd házból Katinka néni — a költő játszótársa... Előttem van, ahogy a kis gyámoltalan „Arpika"-ról beszél...

És így jártam Eminescu és Coşbuc nyomában is. És így követtem Moricz Zsigmond utját a liceumtól, ahol szállása volt, ki a mai Vagongyárig, ahol a tornaversenyt rendezték (Móricz aradi írását évekig dédelgettem, népszerüsitettem).

Hogy gyülnek rendre az emlékek... A régi házak, ahol Franyó Zoltán élte aradi éveit. (Elképzelem az éjszakákat, amikor lámpafénynél remekművek születtek...)

A napokban, szemerkélő esőben, Jávor Pál gyermekkori barátjával beszéltem. („Psylander, a népszerü moziszínész nevének hallatára azt mondta: „Azt nézd meg, hogy ÉN milyen leszek!").

A régi házakhoz könyvek és emberek emléke kötődik. Ma is tudom, hogy hol, mit olvastam és az alkonyatban, hogy zsongtak a verssorok... Dálnokit olvastam a parkban és a szelíd Drozsnyák Jánost. (Akkor ifjanti tapasztalatlanságomban igazi költőknek hittem őket...)

Aztán Ady következett és a modern versek tobzódó áradása. A kirakatokban az uj könyveket lestük, mi, ifju olvasók — és soha nem gondoltunk az őszre.

Aztán egy regényben, boldog borzongással fedeztem föl az aradi tájat. Nyers, szókimondó, naturalista regény volt. De nekem, akit tiltottak Zolától, valami döbbenetesen uj volt.

Bölöni Adyját Párizsból hozattam meg és Ady Lajos könyvével aludtam... És ha tudtam volna, hogy Kosztolányi, 1934-ben, átutazott a városon, talán sirva fakadtam volna. Akkoriban Juhász Gyula aradi verséről sem tudtam. És nagyképüen, leszóltam a helyi kis folyóiratot.

Emberi arcéleket látok. Cigarettapapirra nyomtatott, illegális folyóiratot kaptam tőlük. Egy Jenő nevü embert, a földkerekség legokosabb emberének tartottam. Délutánokat hallgattam az üzletben, ahol affele cégtárspénztáros volt. Okos, olvasott — és hány jelzőt aggattam rá... (S hogy elmossák az évek, évtizedek ezeket a régi rajongásokat...)

Al. T. Stamatiadot tanulmányoztam, Ion Minulescu regényét olvastam és az Antologia poeţilor de azi-t.

A tavaszok ugy harsogtak, mindent elöntött az aranyos napfény és jöttek, áradtak a könyvek, e végzetes szeretők és emberek jöttek, akiket kedveltem és aztán csalódtam bennük.

Csillagos égbolt alatt, a Maros-parton jártunk — és versekről vitatkoztunk.

És örültem, amikor Károly Sándor megdicsérte az első irásaimat. Igen, a régi szerkesztőséget kellene megirnom, a régi alkonyatokat és a zöldellő tavaszi fákat.

A házak „irodalmat" fürkésztem, naivul, hallgatagon, mert nem volt senki, aki elmondja, hogy hol is kezdjek hozzá...

És emlékszem a régi májusokra. A csalai erdő munkáskórusaira és a korzón, kettesével sétáló vörös nyakkendős elvtársakra.

Hol vannak a régi viták, az irónak készülő barátok, a versfaragó diákok, álmodozó lánykák...

A gerlebúgás azóta is elkisér mindenhova. A nehéz órákban ez vigasztalt — és a könyvek. A házak és az emberek is sok felejthetetlen órát szereztek.

És a tavasz az uj, mai álmokat hozza. A megszépülő, a megfiatalodó városról.

FICZAY DÉNES

SZÜLŐFÖLDEM

Dumitru Bălăeţ

A párt

E bennem élő s rajtam kivül élő
fa, mely az eszmény és valóság
lombjait ringatja
elgondolkodón,
s szerteágazó boltivei fémet s szőlőt teremnek,
emelkedjék magasba a hegyekből
indult termékeny esők előtt.

E siksag és e dombok
szeliden hullámzó láthatárai
egyazon tiszta csucs felé emelkednek.

E föld az elszánt törekvések földje,
s a napok hajszálcsövein keresztül
a nedvek habzón törnek az ég felé,
hogy gazdagabban térhessenek vissza
s vigyék a mélység gyökereinek
a napfény szép, szelid tüzét!

Forditotta: MAJTÉNYI ERIK

Magyari Lajos

Útépítők

Töretlen föld előttük — nem járt ott senki,
de nyomuk már nem kell kutatva keresni:
köveket cipelnek és hegyeket esznek,
az utat álmodják kanyartalan-szebbnek.

Aki utat épit, annak, hej, a sárig
kell sokszor hajolni — ha merül is szárig —
aki utat épit, az messzire vagyik,
aki utat épit — nem hiába vagyik.

Ha utat épitesz, nem var a beérés —
ez a munka örök-végetnemérés;
de az épitők ellátnak a célig
(szijas mezők hátát kőszalaggal mérik).

Az utépitők a hajnallal indulnak
joreggelt köszönni a földnek, a napnak.

Aki utat épit, hej, az mind igy épit:
sárral, szurokkal, erősvállu kővel,
mosollyal, munkával — néha lenyelt könnyel —
aki utat épit — nem épit közönnyel.

Dieter Schlesak

Hazám az időben

Hazám az időben, ő tart meg engem,
övé az életem, s ez a haza
fénnyel áramlik felém az ország román szineiből,
keken, mint a harang—
játék, mint Voronet ege, mint a Duna
uj tornyai, mint az ősi várak,
az időt őrző szelkakasokból áramlik felém,
mikor az erdélyi hajnal meglegyinti a szülővárosomat,
te tartasz meg engem, te tartasz meg
jóságosan engem, hogy az órák fonalát
fonjam belőled, hazám az időben, —
ameddig szemem ellát, zölden tör elő
füvek errendszeréből a növényi ver,
mely lábam holnapi nyomait őrzi,
növényi vér a talpam alatt,
hogy éljek, e földet ünnepelve éljek,
itt a nyár kellős közepén,
az állhatatosságban, idő-hazámban.

Forditotta: MAJTÉNYI ERIK

Olosz Lajos legszebb versei

Utoljára ősszel jártunk Olosz Lajos kisjenői Tusculanumában. A kőrösparti házban az évszázados Hádáról, a haidani erdő régi fáiról mesélt. — csendesen. Már nem is hallottuk a szavakat; századok, várak, emberek, korhangulatok lebbentek fel szemünk előtt rendre, mint valami csodásan szőtt, egymásra simuló, ládafiából előkerülő régi faliszőnyegek. Mindez észrevétlenül varázsába fogott. Ma már tudom, milyen felejthetetlen emlék.

Ahol kattogott a fényképezőgép, kertje biztos virágba borult már. És ezen a tavaszon költészete régi virágai ismét frissen, teljes szépségükben tündökölnek. Tudom, a költő sosem akarta, hogy tündököljenek. Szerény élete példája kizárja a tündöklést. Élete fájának gyökerei megkapaszkodtak keményen az anyaföldben, sok vihar rázkódtatta törzsét, büszke koronáját.

De ez a tavasz mégis ujra köszönti a költőt, a mi nagy költőnket, költészetének uj, diadalmas tavasza jussán. S lányok és ifjak veszik kezükbe a kicsi kötetet hogy a szépség titkaiba beavattassanak.

Tisztelettel, meghatódó örömmel lapozgatom én is **Olosz Lajos legszebb verseit,** hogy végre utjára bocsátotta a bukaresti Albatrosz könyvkiadó. Jórészt ismerem — ismerem? —. olvastam már ezeket a zárt architekturáju, belső fegyelemben fogant verseket. De lám, milyenek is ezek a „csodás miniatürök"! Mindig valami ujat, szépet, mindig mélyebbet tárnak fel olvasójukban. Már első rátekintésre minden szava, képe, érzelmi-gondolati telitettsége érthető s mégsem lehet csak átfutni rajtuk. Olosz Lajos olyan költő, akihez mindig vissza kell térni és mindig érdemes visszatérni csöndes órák elmélkedéseként.

Méliusz József, szép előszavában a kicsi kötetnek, a romániai magyar irodalom megalapitói közé sorolja Olosz Lajost. „Most egy-két esztendeje Olosz Lajos támadt fel, a lirikus. A legszerényebb mindnyájuk közül, akik irodalmat alapitottak s nékünk uj és lakható szellemi fészket". A költő „sajátos fejezet" a romániai magyar lira kezdetének időszakából. Ebből a fejezetből kap most az ifjuság egy kötetnyi izelitőt, hogy klasszikus veretü költészetét megismerje, szivébe zárja. Számunkra, nekünk, aradiaknak, ez nemcsak kiadói esemény, annál sokkal több: ünnep.

Hogy napvilágot láttak Legszebb versei, első köszöntője közeledő nyolcvanadik születésnapjának.

(m. i.)

mozaik

■ *A Temesvári Állami Opera kiséreti színpada nagy sikerrel mutatta be Gian Carlo Menotti olasz zeneszerző A-MÉLIA BÁLBA MEGY című egyfelvonásos, modern buffo-operáját. Az előadást Maria Emandi rendezte, a dissleteket Popescu Dumitru készitette A meglehetősen szokatlan, formabontó mü — az énekeseket nem mindennapi feladat elé állitó szerepeit Ioana Dracea, Vasile Hojda, Mircea Emandi, Zsizsik Margit, Vasile Tcaciuc, Elena Duma és Iulia Ivanov sok invencióval és odaadással szólaltatta meg.*

■ Megalakult a temesvári művelődési ház magyar vegyeskara. Az énekkar, amelyet Bartók Béláról neveztek el, Teleki László vezetésével készül a közeli bemutatásra.

■ *Vlad Mugur, akinek Kolozsváron volt nemrég bemutatója D. R. Popescu Ujévi macska című drámájával, Londonba utazott, hogy előkészitse a Kolozsvári Nemzeti Színház következő bemutatóját: egy Hamlet-előadást, melynek cimszerepét George Motoi játssza majd, a dissleteket pedig Florica Mălureanu tervezi.*

■ Az ARIA műsoriroda rendezésében a Kessler-nővérek hamarosan fellépnek a bukaresti Köztársasági Palota nagytermében, saját zenekaruk kiséretében.

■ *A Fórum kiadóvállalat ujvidéki megbeszélésén részt vevő jugoszláviai magyar irók elhatározták, hogy többek között az Utunk évkönyveinek példáját figyelembe véve, a jövőben minden esztendőben kiadják a „jugoszláviai magyar irodalom évkönyvét".*

■ Laurence Olivier, illetőleg most már Lord Olivier nemrég foglalta el helyét a Lordok Házában. Cimerén egy — az V. Henrik cimeréből vett — hattyu látható. Olivier hüséges régi szerepeihez.

■ *A belgrádi Művelődési Központ kiállitási termében Bartók Béla-emlékkiállitás nyilt a müvész születésének 90 évfordulóján. A megnyitó beszédet Pregrad Milojevic, a Zeneszerzők Köztársasági Egyesületének elnöke mondotta.*

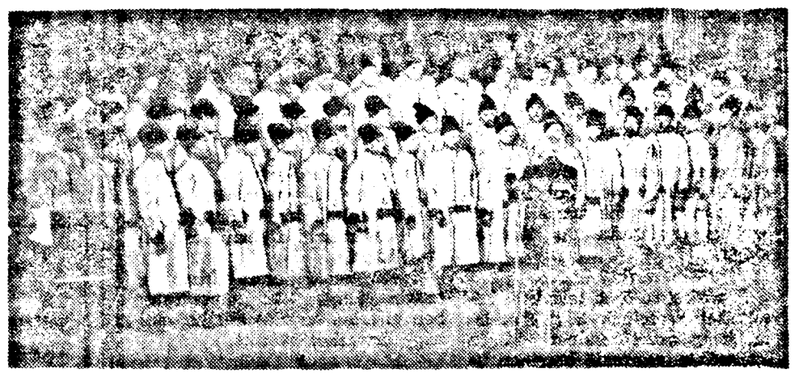

A nagy hagyományokra visszatekintő világosi férfi kórus a mükedvelő csoportok Resicán megrendezett országos döntőjén.

jegyzetlapok

• Könyvek • Könyvek • Könyvek • Könyvek • Könyvek • Könyvek • Könyvek •

Az utolsó erdélyi polihisztor

Megvallom, nagy izgalommal kezdtem el Mikó Imre, Brassai Samuelről szóló könyvét*). Akaratlanul a Halálfiai egyik tanáralakjának a szavai jutottak eszembe. „A polihisztorok kora lejárt". És valóban napjaink „szakosodása" megkérdőjelezi a „polihisztor" fogalmát. Brassai Sámuel, a kolozsvári egyetem tudós professzora azonban polihisztor volt, a szó multszázadi értelmében. Aritmetikát tanitott, de nyelvész, filozófus, zenész és sok egyéb volt. Cikket, tanulmányt, vitairatot irt, de „müvet", igazából semmilyen tárgykörben nem alkotott. Még életében körülfonta az anekdota-lánc. Kacagtató történetek szereplőjévé lett, mert már a kortársak sem tudták felfogni, hogy egyetlen ember annyi mindenhez értsen. Szerintem — és ezt olvastam ki a könyvből is — Brassai jó képességü, kitünő módszerrel, holtáig tanuló tudós volt. (És kisértetiesen emlékeztet Babitsnak a „Magántudósok" c. cikkében felbukkanó „polihisztorokra").

Gyermeki naivitással, különc életmóddal és polemizáló kedvvel, sajátos életformát alakitott ki magának. Hórihorgas alakja, szinte egy évszázadig hozzá tartozott a mult szazadi Kolozsvárhoz. Brassai a „tudos" megtestesitője volt. Az anekdotabeli tudósé, aki bohókás történetek mulatságos főszereplője. Ő maga a „módszerére" volt büszke. Ennek a segitségével tanult és tanitott, de életmüvet nem alkotott.

Mikó Imre nagy szeretettel gazdag árnyalással és mégis tárgyilagosan közeliti meg hősét. „Száz dokumentumot", illetve sok-sok anekdotát közöl az utolsó erdélyi polihisztorról — és közben, okosan, hozzáfüzi a maga véleményét.

Mikó könyve szükséges volt. Hisz a mai olvasó nem ismeri a Brassairól szóló irodalmat. És természetesen nem ismeri a tudós cikkeit, tanulmányait sem.

Mindenből izelitőt kap és közben a hazai tudományossag egyik nagy alakját ismeri meg.

Külön figyelmet érdemel a könyv gazdag és nagyon pontos jegyzetanyaga és csiszolt, választékos stilusa.

f. d.

*) Kriterion, Bukarest. 1971.

Vásott kölykök játékai

Jean Cocteau költő volt, elsősorban és mindenekelőtt az. Nagy költő ihletett és érzékeny ismerte az életet saját tapasztalásaiból és ösztönein keresztül egyaránt. Is merhette önmagát is, mert kimondhatatlanul ismerte az embereket, az emberiséget. Visszatérő, mindig régi és mindig aktuális fajdalmaival. Akár a jó orvos, gyógyitó, felszinesnek tünő tapintással járja körül a nagy sebet, a nagyon fájtat, hogy hirtelen odanyomja az egész kezét, ez az, megvan, innen ered a baj. Cocteau regénye, (nemrég jelent meg a Kriterion kiadó gondozásában, a hazai magyar olvasóközönség számára nagy élményt jelent) a Vásott kölykök cimü, 1929-ben irodott, de mint a klasszikus értékü draga örökségek, nem öregedett meg, nem vesztett fényéből. A nagy emberismerő, Cocteau üzenete sok-sok igazságot tartalmaz. A regény fő tétele a szeretet. Mit jelent, mit hozhat az ember számára, milyen magasba emelheti fel és milyen mélységbe nyomhatja le. És azt sem nehéz leszürnünk ebből a szeretet-tanulmányból (a vásott kölykök szeretet-játékából, akik felnőtt korukra is gyermekek maradtak), hogy a szeretet fegyver az erősebb kezében, félelmetes, sokélü fegyver és gyilkos méreg azok számára, akik gyengék, akik nem tudnak uralkodni felette. A szeretet harc is, párharc: okosságot, tapintatot, érzelmi kulturáltságot tételez fel és igényel. Bármit, de önzést minél kevesebbet. A vak szeretet vak önzéséből nincs kiut. Paul és Elisabeth — a két testvér játeka a testvéri szeretettel a nővér részéről eléri az önzés legmagasabb fokát. Paul csak az övé lehet, nem nőhet férfivá, erőssé, önállóvá. Paul alkatából eredően gyenge, ám Elisabeth ráhazudja a legsulyosabb betegséget, hogy ápolhassa. Paul nem nő fel, mert Elisabeth visszahurcolja erőszakkal a gyermekkorba, a gyermekszoba titkaiba, játékaiba. Az életet nem ismerik, mert nem is akarják megismerni. A gyerekek álmodnak az életről, várják, de önállóan nem tudnak mit kezdeni vele.

Meddig tarthat ez az önzésbe fulladt, beteges testvéri szeretet? Egy életen át elviselni nem lehet. A felnőttek spanyolfallal elbarikádozott gyermekszobájában véres finissel zarul a vásott kölykök élete. A vásott kölykök ugyanis tul messzire merészkedtek a szeretettel való játékukban. Visszaut, kiut nincs. Ujrakezdés nincs. Halál marad s a testvérek ezt vállalják is. S az ideáljaik, azok, akik szintén szeretettel közeledtek feléjük, szenvedtek és harcoltak értük — kicsi pontként ott maradnak az élet egyik járdaszigetén.

TÓTH MÁRIA

NEMZETKÖZI ÉLET

Az EAK, Szíria és Libia

Megalakította az Arab Köztársaságok Szövetségét

Anwar Szadat, az EAK, Hafez Asszad, Szíria és Moamer El Gedafi, Libia elnöke szombat reggel Bengaziban egyezményt irt alá az Arab Köztársaságok Szövetségének megalakitásáról — jelenti a TASZSZ, a France Presse és a Reuter, az Al Ahram egyiptomi lap alapján. A lap szerint az EAK, Szira és Libia elnöke a megbeszéléseken minden vonatkozásban megegyezett a három arab állam politikai, katonai és gazdasági együttmüködésének és egységének erősitésében.

A Lunahod-1 öt hónapja végez tudományos kutatást a Hold felszínén

A szovjet Lunahod—1, amely öt hónapja végez tudományos kutatást a Hold felszinén, két napig egy rendkivül érdekes krátert tanulmányozott. Megvizsgálta a környező talajt, a kráter rendkivül meredek oldalfalait es számos, vastag porréteggel belepett szikladarabot, amelyek közül többnek az átmérője meghaladja a harom métert. A tudósok becslése szerint a krater körülbelül 5—6 millió éves, tehát sokkal fiatalabb az Esők-tengerénél. Nem tartják kizártnak, hogy a krátert övező hatalmas kődarabok egy becsapodott meteor részei.

A Lunahod—1 földi „soförjeinek" rendkivüli óvatossággal kellett irányitaniuk a járművet, mert a kráteroldalak nem egy helyen 30 fok meredekek. A jármü csak nehézkesen tudott kivergődni a kráterből, mert kerekei mintegy 20 centiméter mély porba süppedtek, s többször ugy tünt, hogy rögtön felborul. Végül azonban a Lunahod—1 sikeresen „felverekedte magát" a sima felszinre, s jelenleg energiatartalékait tölti fel, a hosszu holdéjszakára készülve.

Sziria Arab Köztársaságban szombaton megünnepelték az idegen csapatok kivonulásának 25. évfordulóját.

Abdel Rahman Kleifawi tábornok, Sziria miniszterelnöke az ünnep alkalmából rádióbeszédet mondott Damaszkuszban, felszólitva a népet, tegyen meg mindent a nemzeti egység erősitéséért.

KIEMELKEDŐ SIKEREK BULGÁRIA NK-BAN A X. PÁRTKONGRESSZUS TISZTELETÉRE

SZÓFIA. — Gheorghe Ieva, az Agerpres tudósitója közli:

Közzétették a Minisztertanács mellett müködő Tájékoztatási Vezérigazgatóság közleményét a negyedévi tervteljesitésről.

Amint a közlemény hangsulyozza, a X. pártkongresszus tiszteletére folyo szocialista verseny, az anyagi és emberi erők jobb felhasználása folytán ujabb kiemelkedő sikerek születtek a gazdaság fejlesztésében és hatékonyságának növelésében. Az ipari termelés a mult év megfelelő időszakához viszonyitva 11,1 százalékkal nőtt és meghaladta az egész 1958. évi termelést. A tervelőirányzatokat 4,8 százalékkal szárnyalták tul. A növekedési átlagütemet meghaladta a petrokémia, a vegyipar, a gépipar, és a fémfeldolgozás. A negyedévben realizált többletermelés csaknem 50 százalékát az emlitett iparágak szolgáltatták.

Számottevően fejlődött az állattenyésztési szektor is — emeli ki a közlemény.

Az épitkezésben a negyedévi előirányzatot 4,9 százalékkal teljesitették tul. Jelentős sikerek születtek a közlekedés és a távközlés terén is.

A negyedévi tervteljesitési eredmények arra mutatnak — hangzik befejezésül a közlemény —, hogy az uj ötéves társadalmi-gazdasági fejlesztési terv megvalósitása jól indul. A X. pártkongresszus határozatai minden bizonnyal meggyorsitják a gazdasági növekedési ütemet, tovább fokozzák a hatékonyságot, előmozditják a szocialista épitőmunka feladatainak sikeres teljesitését.

Egyezmény az angol-malájföldi katonai paktum helyettesítésére

Kétnapos konferenciát tartottak a brit fővárosban Anglia, Ausztrália, Uj-Zéland, Malaysia és Szingapur honvédelmi miniszterei délkelet-ázsiai katonai kérdésekről. Az összejövetelről kiadott közlemény szerint a felek megegyeztek abban, hogy katonai kérdésekről tanácskoznak. Nagy-Britannia fenntartja Szingapurban 3000 főnyi haditengerészeti és légi egységeit.

Az egyezmény november elsején lép életbe és helyettesiti az 1957. évi angol-malájföldi katonai paktumot.

A dokumentum nyilvánvalóan arra vall, hogy a brit konzervativ kormány laburista elődjének szándékával ellentétben lemondott a katonai készültségcsökkentésről a Szueztől keletre.

Újabb terrorakciók Olaszországban

Szombatra virradóan ismét merényletek történtek a kommunista párt és a szocialista párt több milánói székháza ellen. A bombarobbanás megrongálta az épületeket. A merénylők három fekete háromszöget és Sam (Mussolini akciócsoport) kezdőbetüket rajzoltak a gyalogjáróra.

Az összes demokratikus és haladó erőket tömöritő állandó bizottság, amely a köztársasági rend megvédéséért és a fasizmus ellen küzd, nyilatkozatban tiltakozott a terrorakciók ellen és szorgalmazott sürgős és hathatós fellépést az ujfasizmussal szemben.

Támadnak a dél-vietnami hazafiak

Adatok az ellenség veszteségeiről

Dél-Vietnamban április 16-án és 17-én folytatódtak a harcok a hazafias erők és a saigoni rezsim csapatai között. A népi felszabaditó fegyveres erők egységei megtámadtak egy saigoni alakulatot Binh Dinh központi tartományban. Han Nghia tartományban, közvetlenül Saigon közelében a hazafiak bombázták a 20. számu motorizált amerikai brigád állásait.

A hirügynökségek heves harcokat jelentettek a laoszi határhoz közel fekvő Shau-völgy stratégiai övezetéből.

★

A felszabadulás rádióállomás közölte, hogy a magas fennsikok övezetében lévő 6-os számu katonai támaszpont környékén állomásozó ellenséges csapatok a hazafias egységek tüzében állnak. Az utóbbi két hétben a dél-vietnami felszabaditási erők harcképtelenné tettek hat saigoni zászlóaljat, köztük egy tüzérségi és gyalogsági vegyes zászlóaljat. Megsemmisitettek négy 105 milliméteres ágyut, 60 leadót és megsemmisitettek 34 repülőgépet.

Eltemették Vladimir Rolovicsot,

az usztasa-merénylet áldozatát

Belgrádban szombaton eltemették Vladimir Rolovicsot, a nemzet hősét, akit Jugoszlávia svédországi nagykövetségén usztasa terroristák meggyilkoltak. Az elhunyt nagykövetet, akit állami pompával kisértek utolsó utjára, Mitja Ribicsics, a Szövetségi Végrehajtó Tanács elnöke, Mirko Tepavac külügyi államtitkár és a ravatalnál diszőrséget állt több más kormánytag bucsuztatta.

A temetésen Jugoszlávia számos vezető személyiségén és a diplomáciai testület képviselőin kivül sok fővárosi lakos is részt vett.

NAPI KOMMENTÁR

A kairói és az algériai értekezlet

Élénk arab diplomáciai tevékenységhez vezetett a jordániai kormányerők és a palesztinai egységek közötti incidensek kiujulása. A körülbelül egy hónapja kirobbant incidensek óta számos látogatásra, üzenetváltásra került sor az arab országok között, s ugyanakkor elhangzott két javaslat is egy arab értekezletre vonatkozóan. Egyiptom azt javasolta, hogy az arab államfők üljenek össze és vizsgálják meg a jordániai helyzetet, az ujabb összetüzések okait és kiküszöbölésük módját. Marokkó olyan arab csucsértekezlet összehivását javasolta, amelynek napirendjén csak a közel-keleti helyzet megvizsgálása szerepelne.

Az egyiptomi javaslatra több arab államfő értekezletet tartott Kairóban. Az értekezletet eredetileg három naposra tervezték, de a viták hat napig, péntekig tartottak. A megnyitó ülésen kilenc arab állam — az EAK, Sziria, Libia, Szudán, Kuwait, Libanon, Algéria és a két jemeni állam — küldöttsége vett részt. Utólag azonban az algériai küldött bejelentette, hogy ujabb utasitásokat vár kormányától, és többet nem vett részt a munkálatokon. Az értekezlet utolsó két napján már a libanoni küldött sem vett részt.

Megjegyzendő, hogy az értekezletet, amelyet a jordániai helyzet megvitatására hivtak össze, a legérdekeltebb fél, a jordániai küldött nélkül tartották meg. A hasemita uralkodó az értekezlethez intézett üzenetében, miután bejelentette ország távolmaradását, rámutatott, hogy „Jordánia támogatta és a jövőben is támogatni fogja a palesztinai ellenállási mozgalmat, de nem hajlandó tárgyalni olyan kérdésekről, amelyek a haza biztonságát, a nemzeti egységet, a honpolgárok biztonságát és fegyveres erőinek tekintélyét érintik".

Jordánia távolmaradásával kapcsolatban Bahi Ladgham, a jordániai helyzet normalizálását felülvizsgáló Arab Főbizottság elnöke a következő kijelentést tette Kairóban: „Az ammani hatóságok mindig elsősorban belső törvényeiket tartották szem előtt, s csak másodsorban voltak tekintettel nemzetközi vállalásaikra. Véleményük szerint a feddainok kérdése saját, belső kérdésük, s bizottságunk tevékenységét a belügyekbe való beavatkozásnak tartották".

Az értekezlet záróközleménye szorgalmazza, hogy szüntessék meg a harcokat a hasemita királyságban. Az elfogadott határozatokban a részvevők ujból hitet tesznek a hasonló incidensek nyomán tavaly ősszel megkötött kairói és ammani jordániai—palesztinai egyezmény előirányzatai mellett.

A marokkói javaslatot, amely szerint a palesztinai lakosság kérdését a közel-keleti helyzet általános alakulásával összefüggésben kell megvizsgálni, most tanulmányozzák az érdekelt államok. Mindenesetre érdemes megjegyezni, hogy Jordánia a Marokkó javasolta csucsértekezleten hajlandó részt venni és Algéria, Libia, Libanon, valamint Kuwait szintén közölte, hogy jelen lesz az értekezleten. Az Egyesült Arab Köztársaság csak ugy vesz részt a munkálatokon, ha az összes arab államok képviseltetik magukat.

Ez az értekezlet azonban még csak terv. Egyelőre még azt sem lehet tudni, hogy egyáltalán megtartják-e, s ha igen, körülbelül mikor, s kik vesznek részt rajta. Mindenesetre emlitésre méltó, hogy ugyanaz az esemény két merőben különböző javaslatot eredményezett, s e két javaslat jól megfér egymás mellett, s alkalmat ad a nemzeti érdekek és a szuverénitás elsődlegességének ujra kinyilvánitására.

V. ANGHEL

Befejezte munkáját az OKP Központi Bizottságának plenáris ülése

Rómában befejezte munkáját az Olasz Kommunista Párt Központi Bizottságának plenáris ülése. Luigi Longonak, az OKP főtitkárának elnökletével a kétnapos plénum a következő témakat vitatta meg: „A kommunisták akciói az ifjuság harcának és egységének fejlesztéséért az Olasz Kommunista Ifjusági Szövetség (FGCI) XIX. kongresszusa után" és „Ujabb baloldali fordulatokért az olasz politikában, uj többség megvalósitásáért Szicilia tartományban, az OKP ujabb előretöréséért a junius 13-i községi választásokon".

Az első napirendi ponttal kapcsolatosan Fernando di Giulio, az OKP Igazgatóságának tagja terjesztett elő jelentést. Ennek során di Giulio kidomboritotta a FGCI tevékenységének pozitiv szerepét különböző területeken. „Jelenleg a fő feladat — mondotta a jelentestevő — szorosan összefogni az olasz ifjuság soraiban mutatkozó megujulási mozgalmat Olaszország demokratikus és társadalmi átalakulásának általános perspektivájában". Uj, átfogó kapcsolatokat kell teremteni az OKP és a FGCI között, valamint az ifjuság széles tömegeivel — hangsulyozta a szónok.

A második napirendi pontot Carlo Galluzzi, az OKP Igazgatóságának tagja ismertette. Jelentésében kiemelte a közelgő választás fontosságát mind a választók száma tekintetében (több mint 8 millió szavazó), mind pedig a szóbanforgó övezetek tekintetében (Szicilia, Róma, Genova, Bari, Foggia), és hangsulyozta, hogy olyan övezetekről és városokról van szó, ahol kiéleződött a társadalmi és politikai harc, ahol alapvető kérdéseket kell megoldani, mint például a gazdasági fejlesztés, a munkanélküliség elleni küzdelem, a városok demokratikus fejlődése. Jelenleg — mondotta Galluzzi — az 1968 évi általános választás és az 1969—1970 évi tömegharcok alkalmával kezdeményezett hatalmas társadalmi és politikai összecsapás döntő pillanatában vagyunk, olyan időpontban, amikor a demokratikus mozgalom a cselekvés teljében van, a jobboldali erők azon törekvései pedig, hogy elszigeteljék, komoly kudarcot vallanak.

A jelentéstevő megjegyezte, hogy politikai harcot kell folytatni az erőviszony megváltoztatásáért, a fasiszta jobboldal szétzuzásáért és a baloldal erejének és egységének növeléséért. A haladó politika megvalósitásának egyetlen utja a baloldal egységének erősitése és bővitése politikai sikon — hangsulyozta.

Az OKP KB plénuma a vita befejezése után határozattal hagyta jóvá az előterjesztett dokumentumokat.

Paul McLoskey és Jerome Waldie, az amerikai képviselőház tagjai Laoszban tartózkodnak, hogy a helyszinen tanulmányozzák az amerikaiak ottani tevékenységét. A két képviselő Vientiane közelében felkeresett egy menekülttábort, amelyben a Korsók Völgyének 13 falujából odasereglett lakosok élnek. Az amerikai légierő támadásai nyomán e falvak teljesen elpusztultak.

Paul McLoskey később elmondotta, hogy az USA repülőgépei kiméletlenül lebombázták a falvakat. Ezzel kapcsolatban azzal vádolta meg a laoszi amerikai nagykövetséget, hogy a Vientiane-ban tartózkodó külföldi sajtótudósitókat többször megfenyegette müködésük miatt; ezek a tudósitók — mondotta a képviselő — nagyszerü munkát végeztek az igazság kideritéséért.

A felvételen a dzsungelba menekült falusi lakosok egy csoportja látható.

Innen-onnan

Egy amerikai orvoscsoport, a világon első izben, egérembriókat fejlesztett ki „In Vitro" a szivverés kezdeti stádiumáig. Az anyai vérkeringés által biztositott normális táplálkozás hiánya azonban korlátozta a kisérlet idejét.

★

A párizsi sofőrök televiziós készüléket szerelnek a gépkocsikra, hogy csucsforgalom idején lekössék a veszteglő kocsiban ülők figyelmét. Egy párizsi cég közölte, hogy szeptembertől külön erre a célra szerkesztett televiziókat bocsát a taxitulajdonosok rendelkezésére.

★

Két chicagói orvos közölte, hogy olyan uj gyógyszert állitott elő, amellyel 24 órás rekordidő alatt gyógyitható a hülés, a nátha láz és a himlő. Az uj gyógyszert Argentinában kipróbálták és a kormány engedélyezte forgalmazását. A gyógyszert Mexikóban és más latin-amerikai országokban is használják.

★

Péntek reggel a La Manche-csatornán a nyugatnémet Susanne Schilte 45 000 tonnás teherhajó összeütközött az Argie 22 000 tonnás görög kőolajszállitóval. Némi anyagi kár keletkezett, de emberáldozat nem volt. A La Manche-csatornán az utóbbi két napon ez a negyedik összeütközés.

★

Nagy természeti csapás sujt több USA-beli államot. Texasban például a szárazságot homokvihar követi, amely nagy területeken eltakarta a vetéseket és zavarokat okozott a közlekedésben. Hatvan körzetet természeti csapás sujtotta övezetnek nyilvánitottak. Számos helységben tüz keletkezett. Oklahomában és New Jerseyben hasonló a helyzet.

Florida déli részén is nagy a szárazság. Az evergladei nagy tavak kezdtek kiszáradni és ezrével hullnak el a környéken élő vadállatok.

Egyes északi országokban a magas hőmérséklet következtében hirtelen olvadás állt be, ami nagy árvizeket okozott.

★

Csütörtök este Hollywoodban kiosztották az 1970-es Oscar-dijakat. Az év legjobb filmszinésznőjének Glenda Jacksont nyilvánitották a „Women in love" cimü amerikai film főszerepének alakitásáért. A legjobb férfi szinészt megillető dijat az amerikai George Scott kapta; ő játszotta Patton tábornok szerepét a „Patton" cimü filmben. U. gyancsak Oscar-dijjal jutalmazták ennek a filmnek a rendezőjét, Franklin Schaffnert, valamint a forgatókönyv-irót, az operatőrt, a hangmérnököt és a diszlettervezőt.

A külföldi filmek közül egy olasz produkció („Vizsgálat egy minden gyanun felül álló személy ellen") kapta meg az Oscar-dijat.

A legjobb rövid filmnek az „Interju volt Song My-i harcosokkal" cimü dokumentumfilmet nyilvánitották, a hosszu dokumentumfilmek Oscar-dijat pedig a „Woodstok" cimü produkciónak itélték oda. A „Love story" cimü film zenéjét a legjobb eredeti partiturakent dijazták.

Kiosztottak négy tiszteletbeli Oscar-dijat is. Ezeket Ingmar Bergman (Svédország), Livian Gish (USA), Orson Welles (Anglia) és Frank Sinatra (USA) kapta.

Marien N'Gouabi, Kongó Népköztársaság elnöke kihallgatáson fogadta Alexandru Tujont, Románia Szocialista Köztársaság brazzaville-i nagykövetét. Ez alkalomból megvitatták a román—kongói kapcsolatok különböző problémáit. A megbeszélések szivélyes légkörben folytak le.

LEGFRISSEBB HÍREINK

■ Emlékgyülés Hirosimában ■ Tuniszban megnyílt a Bukarest, Románia fővárosa című kiállítás ■ Ismét akcióba lépett a braziliai „halálosztag" ■ Kormányellenes összeesküvést lepleztek le Ceylonban ■ A pakisztáni helyzetről ■ Kongó Népköztársaság elnöke kihallgatáson fogadta Alexandru Tujont

Április 12-én Tuniszban megnyilt a Bukarest, Románia fővárosa cimü kiállitás. A megnyitót román dokumentumfilmest követte.

A wiesbadeni szövetségi statisztikai hivatal közölte, hogy az utóbbi 12 hónapban az NSZK-ban 5,1 százalékkal növekedett az ipari termékek ára.

Közel nyolc hónapi „tétlenség" után, a főleg volt rendőrökből álló braziliai „halálosztag" ujra érezteti jelenlétét Brazilia alvilágában. Az ország különböző városaiban nyolc közönséges bünöző hullaját fedezték fel, rajtuk a halálosztag ismert kinzási jeleivel.

Hitelt érdemlő források szerint a brazil hatóságok négy francia halászhajót tartóztattak fel az Amazonas torkolatában, a 12 mérföldnyi kiterjedésü területi vizeken. A négy hajót Santana kikötőjébe kisérték.

Kormányellenes összeesküvést lepleztek le szombaton Ceylonban. Az összeesküvők száma 50-re tehető. Több letartóztatás történt.

A kormány bejelentette, hogy a fővárosban és vidéken normalizálódik a helyzet, a posta- és távirószolgálat folytatja munkáját, az ivóvizet és legfontosabb élelmicikkeket biztositották a lakosság számára.

Az Amerikai Teniszegyesület bejelentette, felkérte a Kinai NK illetékes szerveit, küldjenek teniszcsapatot a szeptember 1 és 12 között megtartandó Forest Hills-i „open bajsokságra".

A LEMP KB Politbürója és a Lengyel NK Minisztertanácsa közli, hogy április 16-án 59 éves korában sulyos szenvedés után elhunyt Franciszek Waniolka, a LEMP KB tagja, a LEMP KB Politbürójának volt tagja.

A svéd fővárosban közölték, hogy az 1971. évi béke, fizika, kémia, gyógyászat és irodalom Nobel dijat október közepén itélik oda és december 10-én Alfred Nobel halálának évfordulóján osztják ki.

A chilei Népi Egységkormány meghivására 39 külföldi ujságiró érkezett az országba, hogy megismerkedjék az ország uj életével.

A Rio de Janeiro-i katonai törvényszék hivatalosan vád alá helyezett 8 személyt azzal a gyanuval, hogy december 7-én részt vettek Giovani Enrico Bucher svájci nagykövet elrablásában. Mint ismeretes, a svájci diplomata szabadon bocsátása ellenében a hatóságok 70 politikai foglyot engedtek szabadon.

Az Associated Press hirügynökség egy kormányszóvivőre hivatkozva közli, hogy a pakisztáni hadsereg, tiz kelet-pakisztáni fontosabb városban ura a helyzetnek. A szóvivő hozzátette azonban, hogy az államellenes elemek kezén van még több megerősitett helység.

A pakisztáni hivatalos közegek kijelentették egyben, hogy Kelet-Pakisztán északi részén Dinajpur és Thakurgap között folytatják az ellenállás felszámolását.

Április 16-án ismét találkozott Nyugat-Berlinben a szovjet, az amerikai, az angol és a francia nagykövet. A találkozó végén kiadott közlemény szerint a négy nagyhatalom képviselői munkalégkörben folytatták a vita tárgyát képező kérdések megvizsgálását. A nagykövetek megállapodtak, hogy legközelebb május 7-én ülnek össze. Előzőleg a szakértők tanácskoznak.

Pénteken megemlékeztek Hirosimában az 1945. évi atombombázás 200 ezer áldozatáról. Az emlékgyülésen több mint 35 ezer hirosimai vett részt, közöttük jónéhány olyan, aki ma is szenved az atombombarobbanás miatt. Ott volt a japán császár és császárné is.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 124-14, 116-92, 130-87, 135-69, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomdai 130-93, 120-77. Tip. I.P.B.A. 40 168